

**Pozdravni govor direktorja ARRS dr. Francija Demšarja
na konferenci "Prestrukturiranje velikih stanovanjskih sosesk"
20. 5. 2005**

Spoštovane udeleženke in udeleženci mednarodne konference
Prestrukturiranje velikih sosesk,
spoštovani g. minister za okolje in prostor g. Janez Podobnik,
spoštovana ga. direktorica Urbanističnega inštituta RS doc. dr. Kaliopa
Dimitrovska Andrews!

Dovolite mi, da vas kot direktor Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije toplo pozdravim v Ljubljani na mednarodni konferenci "Prestrukturiranje velikih sosesk" in vam zaželim čim prijetnejše in ustvarjalnejše bivanje v Sloveniji.

Vesel sem, da ste si za kraj vašega srečanja izbrali Ljubljano, glavno mesto Slovenije, ki je, kot ste prav lepo zapisali v vašem vabilu, eno od najmlajših glavnih mest Evrope in hkrati eno od najstarejših mest Evrope. Upam, da si boste, kljub delovnemu programu konference, lahko ogledali Ljubljano in druge znamenitosti Slovenije.

Vsebine raziskovanj, ki jih boste obravnavali na tej konferenci so izredno zanimive in pomembne tudi za razvoj Slovenije. Upam, da bomo v Sloveniji dovolj sposobni in uspeli vaše ugotovitve uveljaviti v konkretnem, vsakdanjem življenju velikih stanovanjskih sosesk.

A kot direktorja Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, ki je v lanskem letu prevzela od Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo vse naloge v zvezi s financiranjem in organiziranjem raziskovalne dejavnosti v Sloveniji, me je izredno prevzel model in način organiziranja vaše raziskave "Prestrukturiranje velikih sosesk", ki jo izvajate v okviru 5. okvirnega programa EU. Izpostavil bi rad zlasti kontekstualni in uporabnostni vidik vašega raziskovanja, se pravi poskus prenosa teoretičnega in strokovnega znanja v prakso političnega odločanja ter družbenega delovanja in vidik interdisciplinarnosti ter mednacionalnosti vaše raziskave.

Prepričan sem, da je to skoraj idealen model zasnove raziskovalnega projekta, ki bi ga morali uveljaviti tudi na ostalih področjih znanosti. Vpetost političnega odločanja, oziroma drugih potencialnih uporabnikov znanja v sam proces kreiranja znanja, je verjetno tisto, kar lahko pripelje k najboljšim učinkom raziskovalnih rezultatov.

Za takšno sodelovanje znanosti z najširšim družbenim okoljem je potrebna visoka stopnja politične kulture. Razvijanje posameznih

sektorskih politik, v vašim primeru prostorske oz. stanovanjske politike, ni monopol države. Samo vključevanje civilne družbe, strokovnega oz. znanstvenega vedenja in državne politike na enakopravni oziroma avtonomni osnovi lahko pri takšnem raziskovanju pripeljejo k zadovoljivim rezultatom, pa naj si bo to večja kvaliteta življenja prebivalcev ali pa večja konkurenčna sposobnost države, oz. Evropske unije. Naloga raziskovalnih politik je, da omogočijo takšen raziskovalni kontekst.

Tudi v Sloveniji je vprašanje uporabnosti raziskav, tako kot v Evropi in v vaših matičnih državah, izredno aktualno in, recimo, tudi problematično. Aktualne politične in časopisne razprave o znanosti v Sloveniji so vedno bolj vezane na uporabnost raziskovanja. Kljub splošnim, razvojno naravnanim programskim dokumentom, je bil tranzicijski razvoj znanosti v Sloveniji bolj namenjen temeljnimi kot pa aplikativnim raziskavam. Zavrženje vztrajanja države na mednarodno primerljivih kriterijih ocenjevanja znanstvene uspešnosti je slovenska znanost v zadnjem desetletju napredovala in se uveljavila v Evropi in v svetu. Medtem pa je postajala ločnica med proračunsko financiranimi temeljnimi in aplikativnimi raziskavami ter njihovo uporabnostjo za Slovenijo, zlasti na nekaterih znanstvenih in tudi razvojno relevantnih področjih, vedno večja.

Zato poskušamo danes v Sloveniji najti uravnotežen model spodbujanja in prepletanja temeljnega in aplikativnega raziskovanja za čim hitrejši razvoj Slovenije. Na primer, v letošnjem letu smo pri letni evalvaciji raziskovalnih programov poskušali dodatno stimulirati aplikativno uspešnost raziskovalcev, ki smo jo "merili" zgolj prek enega zornega kota, to je tržno pridobljenih finančnih sredstev za raziskovanje. Izkazalo se je, da, razumljivo, razen naravoslovnih in humanističnih ved, vse ostale vede, vključno z družboslovnimi, pridobijo še enkrat toliko sredstev, kot iz sredstev naše agencije, še iz drugi virov, kamor sodijo tudi mednarodna in evropska sredstva.

V naravi znanosti niso samo abstraktne spekulacije in teoretični imperativi, temveč tudi njihova uporabnost, ki prej ko slej najde svoj prostor pod soncem. Vaša konferenca in vaši raziskovalni rezultati to nedvomno potrjujejo. "Uporabnost družboslovnih ved je v prostoru med državo in civilno družbo", kot je nedavno zapisala naša sociologinja dr. Srna Mandič iz Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Prepričan sem, cenjene udeleženke in udeleženci kongresa, spoštovani gospod minister za okolje in prostor g. Marjan Podobnik, gospa direktorica Urbanističnega inštituta Republike Slovenije doc. dr. Kaliopa Dimitrovska Andrews, da bo vaš kongres pomemben korak v to smer, ne samo za Slovenijo, temveč za Evropo nasploh.

Želim vam uspešno delo!